

УДК 725

А. Я. Костенко,

кандидат архітектури, доцент кафедри основ архітектури і архітектурного проектування, КНУБА

МЕДІА ДОМІНАНТИ В АРХІТЕКТУРІ ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРІВ

Анотація: у статті розкрито деякі теоретичні аспекти поняття «архітектурна медіа домінанта». Виявлено взаємозв'язок між термінами ідентичними за змістом терміну домінанта і їх комунікативної значущості в міському середовищі. Представлена системна модель поняття «архітектурна медіа домінанта». Запропоновано класифікацію архітектурних домінант за типом домінування, і сформульовані групи якостей домінуючих об'єктів.

Ключові слова: архітектурна медіа домінанта, класифікація.

Стійкою тенденцією формування громадських центрів міст є включення в їх просторову структуру висотних будівель, домінуючих у навколишній забудові. Інтерактивні технології розширили просторову естетичну і інформаційну роль домінант у сучасному місті. Медіа домінанти стають елементами композиції адміністративних і культурних комплексів, їх інформаційно-просторовим акцентом. Завдяки індивідуальності форми, служать головними орієнтирами, приймають на себе частину тієї ролі, яка раніше в міській структурі безроздільно належала громадським будівлям з великими вежами, дахами, дзвіницями, мінаретами.

Поняття «архітектурна медіа домінанта» включає в себе три основні характеристики домінування: візуально-психологічне, архітектурно-художнє і соціально-функціональне. Їм відповідають такі терміни: орієнтир, акцент і важливий міський об'єкт. Смисловими зв'язками між виявленими характеристиками виступають простір, образ і зміст інформації.

Ця шкала виражає взаємозв'язок між термінами, що характеризують архітектурні медіа домінанти, і їх комунікативними характеристиками в міському середовищі. Тобто шкала розкриває візуальну значимість об'єкта щодо уживаного терміна. Під візуальною значимістю розуміється сила візуально-психологічного впливу архітектурної споруди на людину, його здатність притягувати увагу. Таким чином, терміни представляють широкий діапазон візуальної значимості. Вони розташовані в порядку зростання - від локального елемента середовища, що діє на глядача в рамках безпосереднього близького сприйняття з обмеженої кількості точок, до об'єкта-орієнтира міського значення, що формує силует всього міста.

Вежа Агбар в Барселоні. Наприкінці 2005 року король Іспанії Хуан Карлос відкрив у Барселоні вежу Агбар (Torre Agbar), що стала знаменитою ще до закінчення будівництва. Офісна будівля висотою 142 метри спроектував один з найвідоміших французьких архітекторів Жан Нувель. Тридцятиповерхова будівля башти Агбар схожа на гігантський снаряд. Його бетонна конструкція покрита своєрідним корпусом з різнокольорових алюмінієвих панелей-відбивачів і скляних жалюзі. Такий незвичайний пристрій дає можливість імітувати відблиск сонця на поверхні води. (Рис 1.) Освітлення унікального об'єкту, вежі Агбар повинне було відповідати прийнятим вимогам: мати сучасну систему управління, а крім того, бути зручним і економічним в обслуговуванні. Іспанська компанія LightLed виготовила спеціально для цього проекту освітлювальні системи. Кожен освітлювальний прилад являє собою алюмінієвий модуль короб, в якому знаходяться 18 світлодіодів Luxeon, джерело постійного струму напругою 24 В, блок керування для зв'язку з центральною системою і спеціальний модуль DMX-адресації. Ці освітлювальні модулі встановили між алюмінієвими конструкціями і скляними панелями башти. Вони й створюють світлодинамічні ефекти, дозволяючи «водяному стовбу» виблискувати і переливатися.

Стіна світла для Олімпійських ігор в Пекіні. Медіа споруда «Стіна світла» була побудована в 2008 році для відвідувачів Олімпійських ігор в Пекіні. Вона розташована в розважальному центрі Хісуй, неподалік мережі пішохідних вулиць. Ця великомасштабна система відображення інформації складається з 2292 світлодіодних елементів розташованих на площі 2200 м². екрану монітора. (Рис 2.) Світлодіодний екран дозволяє показувати широку палітру синтезу світла та відео, відображати найрізноманітніші візуальні програми. Значні розміри і незвично висока роздільна здатність екрану підсилює ефект візуального якості медіа-середовища. Відмінною особливістю цього видатного проекту є те, що він живиться від сонячних панелей і абсолютно автономний як електроустановка. «Стіна світу» це будівля пакет, самодостатня органічна система, збору сонячної енергії в денний час і використання її для роботи екрану після настання темряви. Показний зразок комбінації альтернативної енергетики та світлодіодного медіа-носія. Це перша система такого типу у світі, до того ж гігантських розмірів.

Світлодіодний фасад Dexia Tower в Брюсселі (Бельгія) Вежа Dexia являє собою будинок з трьома освітленими фасадами, який видно як у цьому районі, так і на відстані. Маючи висоту 145 метрів (38 поверхів) вежа є третьою за величиною будівлею в Брюсселі. (Рис 3.) Вона налічує 6000 вікон. 4200 з них обладнано 12 світильниками, що складаються з трьох світлодіодів – червоного, синього і зеленого, які в різних поєднаннях дають будь-який колір палітри. А

швидка зміна вогнів дає відчуття руху. Фасад може показувати літери, геометричні фігури в різній послідовності, а також графіку і картини. Вся система перебуває під контролем центрального комп'ютера, в який вводиться програма, яка керує системою освітлення. На вежі можна складати складні і прості візерунки, заливати будівлю будь-яким кольором, створювати картини.

Світлодіодний медіа фасад будівлі готелю «Гранд Лісбоа» в Макао.

Готель «Гранд Лісбоа» в Макао, має у своєму складі казино, побудований у формі сфери. Восьмиповерхова будівля казино включає п'ять поверхів, спортивний бар, сцену для музичних виконавців, шість ресторанів і запроектована у формі квітки лотоса, яка є емблемою міста Макао. (Рис 4.) Фірма «Daktronics» створила світлодіодний медіа фасад розмірами 56 метрів у висоту і 189 метрів в ширину на основі свого базового світлодіодного кластеру «ProPixel», який забезпечує повні відео можливості для широкого кола споживачів. Сталева рама каркасу накриває бетонну основу і забезпечує кріплення світлодіодних кластерів до структури будівлі. На каркасі була змонтована сітка для кріплення кластерів. Також до ґрат були прикріплені 12 000 скляних, кольорових, трикутних панелей для преломлення світла. На заповнення яйцеподібної фасаду витратили 59 000 кластерів, які були вставлені між трикутними скляними панелями. Реалізована медіа системи, поєднує в собі зовнішні світлові ефекти зі здатністю відображати текстові повідомлення, графіку, анімацію і відео. Відео зображення змінюються і оживають: в одну мить, світлодіодний дисплей перетворює сферу в великий акваріум з рибами, плаваючими навколо фронту будинку. При іншому погляді - «Яйце» стає оком, яке оглядає все навколо.

На основі аналізу медіа споруд і медіа домінант були виділені групи якостей архітектурних медіа домінант, які в тій чи іншій мірі впливають на процес їх домінування.

Перша група включає в себе об'єднані якості взаємодії об'єкта з оточенням: масштаб, середовищної контекст і сприйняття.
У другу групу можна віднести внутрішні архітектурно-художні якості - композицію об'єкта і стиль. пропорції, колір і фактура (матеріал).
у третю групу внутрішні фізичні якості об'єкта: соціальне призначення. Зміст і характер відображення інформації.

Системна модель поняття «архітектурна медіа домінанта», у свою чергу, дозволила скласти таблицю класифікації домінуючих об'єктів на кшталт

домінування. За підсумками проведеного аналізу можна виділити чотири типи домінуючих об'єктів.

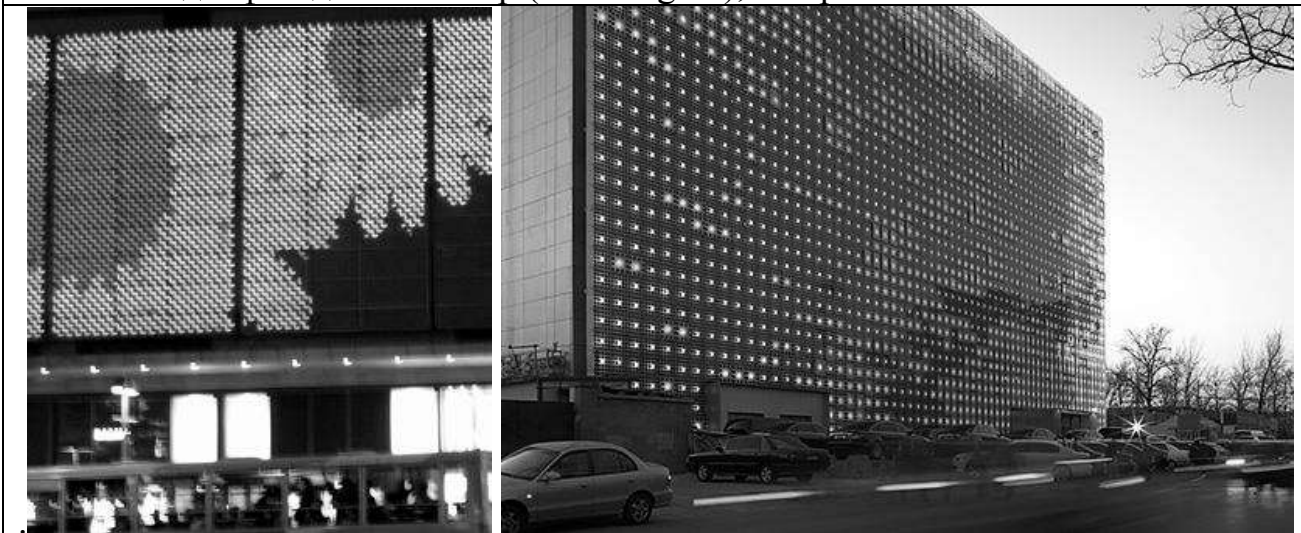
Перший тип: висотна медіа домінанта	об'єкт архітектури домінує за рахунок висотного переваги над об'єктами навколишньої забудови.	Висота. перевага.
Другий тип: стилістична медіа домінанта	процес домінування здійснюється за рахунок стилістичного контрасту між об'єктом і оточуючою забудовою.	Стильовий контраст
Третій тип: просторова медіа домінанта	домінування виникає у зв'язку зі складною просторовою організацією об'єкта, яка привертає увагу глядача.	Просторова композиція
Четвертий тип: смислові медіа домінанти	об'єкти, домінуючі за рахунок своїх соціально функціональних якостей.	Сенс. Зміст інформації

Таким чином, всі раніше перераховані якості, рівні, характеристики і типи домінуючих об'єктів дозволяють сформуванню найбільш повне уявлення про це явище.

Наведені приклади ілюструють нові тенденції формування медіа-домінант як елементів громадських комплексів, характеризують загальне підвищення їх просторового та художнього значення в архітектурі. Цей багатий досвід, без сумніву, заслуговує наукового вивчення та узагальнення з метою його раціонального використання у проектуванні. Таке знання розвиває теорію гармонізації архітектурно-просторового середовища міста, дозволяючи архітекторам більш грамотно оперувати термінами «медіа фасад» і «медіа домінанта». Володіння теоретичними основами допомагає аналізувати сучасні умови міста і проектувати медіа-домінуючі об'єкти, свідомо закладаючи в них найбільш відповідні і досконалі якості.

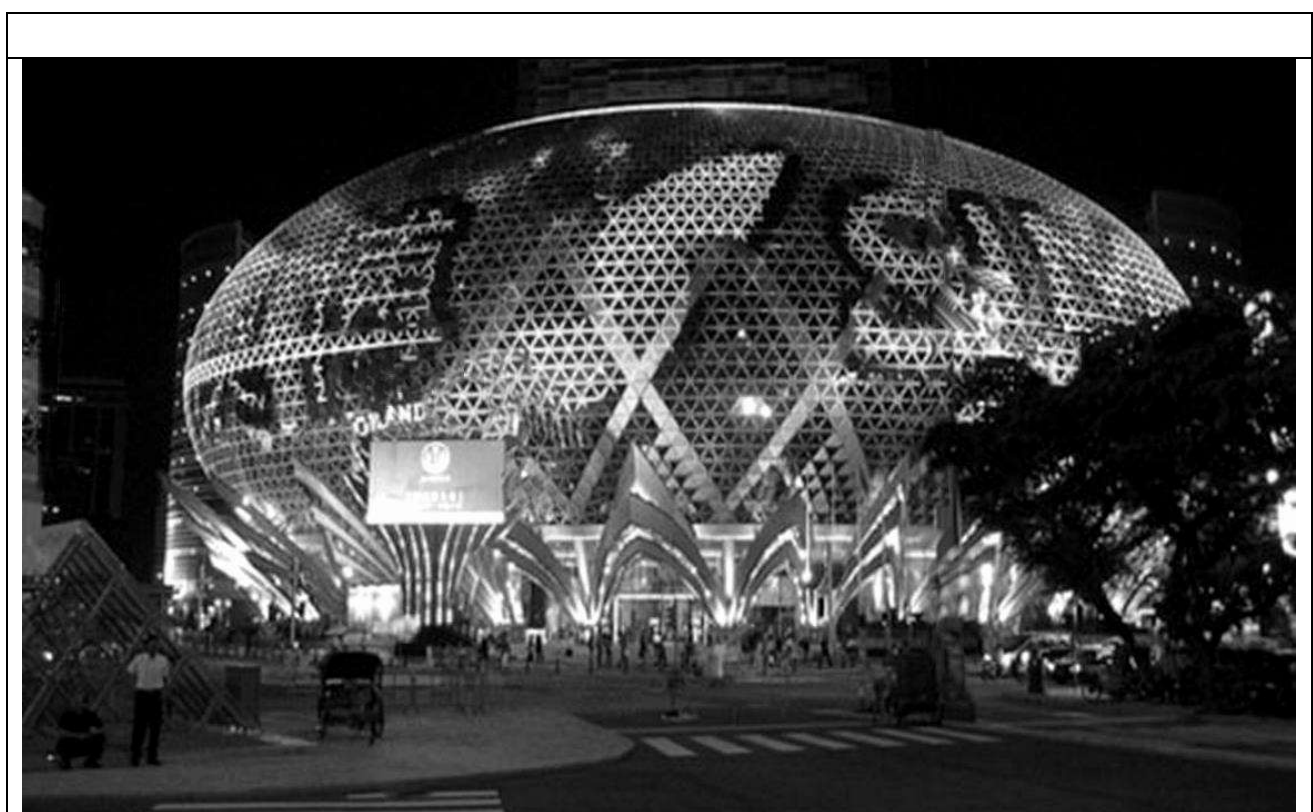
Мал.1. Медіа фасад вежі Агбар (Torre Agbar), в Барселоні .Іспанія.

Мал.2.Медіа Стіна світла для комплексу Олімпійських ігор в Пекіну.Китай.

Мал.3. Світлодіодний фасад будівлі Dexia Tower в Брюсселю. Бельгія.

Мал 4. Медіа фасад будівлі готелю «Гранд Лісбоа» в Макао.Китай.

Список літератури.

1. Венда В Ф. Средства отображения информации.- Москва. Энергия. 1969. 304 стр.
2. Ежов С. В. Архитектура общественно-торговых комплексов (Формирование информационно-распределительных пространств). – Киев.1988. 104 стр.
3. Костенко А.Я. Средства информации в архитектуре. Киев. 1984.-112.
4. M. Hank Hauesler. MEDIA FACADES -HISTORY, TECHNOLOGY AND CONTENT (Ханк Хойслер.). Avedition. London 2007. 250 стр.
5. Media fasades. ag4.- London.2006 - 174.

Аннотация

В статье раскрыты некоторые теоретические аспекты понятия «архитектурная медиа доминанта». Выявлена взаимосвязь между сроками идентичными по содержанию срока доминанта и их коммуникативной значимости в городской среде. Представлена системная модель понятия «архитектурная медиа доминанта». Предложена классификация архитектурных доминант по типу доминирования, и сформулированы группы качеств доминирующих объектов.

Ключевые слова: архитектурная медиа доминанта, классификация.

Abstract

The article explores some theoretical aspects of the concept of "dominant architectural media. The interconnection between the terms identical in meaning of dominant and their communicative significance in urban environments. System model presented the concept of "dominant architectural media. The classification of architectural dominants of the type of domination and formulated group of dominant qualities of objects.

Keywords: dominant architectural media, classification.